

عنوان مقاله:

معنای جاودانگی در گلشن راز شیخ محمود شبستری

محل انتشار:

سومین همایش ملی زبان، ادبیات و بازشناسی مشاهیر و مفاخر (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

فاطمه شکر دست - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

جاودانگی در معنای خلود و بيمرگی از موضوعات مورد توجه بشر در اعصار گوناگون است و از زاویه های گوناگونی مانند نگاه دینی، عقلی، فلسفی، عرفانی و... مورد بررسی قرار گرفته است. در این مقاله به بررسی و تحلیل این مفهوم در مثنوی عرفانی گلشن راز شیخ محمود شبستری پرداخته شده است. شبستری از جمله عرفای قرن هشت است که در آثار خود به ویژه گلشن راز - که پاسخی است به سوالات معرفتی امیری هروی- در این زمینه به ارائه نظر پرداخته وی در عقاید عرفانی خود تحت تاثیر ابنعربی بوده است. پیش از بررسی گلشن راز ابتدا مفهوم جاودانگی بررسی و به تاریخچه و ضرورت بحث توجه شده است. در ادامه نظریات مطرح در باب جاودانگی و تعریف اصطلاحات مورد استفاده های چون این همانی شخصیت، نفس، شعور و... آورده شده؛ سپس با نگاهی به زندگی شیخ محمود شبستری و مثنوی فلسفی-عرفانی او، گلشن راز، ابیات مرتبط با موضوع جاودانگی، تحلیل و تبیین شده است. مباحثی مانند افق نگاه شبستری به سرنوشت انسان، کیفیت جاودانگی در عرفان شبستری، مفهوم من (شخص)، زمان، وجود دوگانه انسان (جسم و روح)، از موضوعات مورد توجه در این پژوهش است. در عقاید و آراء شبستری اتفاقی که برای انسان در فرایند مرگ رخ میدهد پیوستن جزء موهوم و خیالی است به حقیقت کل. ورود به حیات جاودان در لحظه و آن و بالفاصله پس از مرگ رخ می دهد چرا که زمان در ورای جسمیت معنا ندارد شبستری با تناسخ و حلول مخالف است و معتقد است پس از مرگ ادامه حیات در جهانی دیگر رخ میدهد و آنچه به آن جهان منتقل میشود جسم نیست روح است و بلکه مفهومی بالاتر از روح. و آنچه باعث میشود این جاودانگی به حساب شخص واحد گذاشته شود اینهمانی شخصیت و تداوم حافظه است.

کلمات کلیدی:

جاودانگی، شیخ محمود شبستری، گلشن راز.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/894860>

